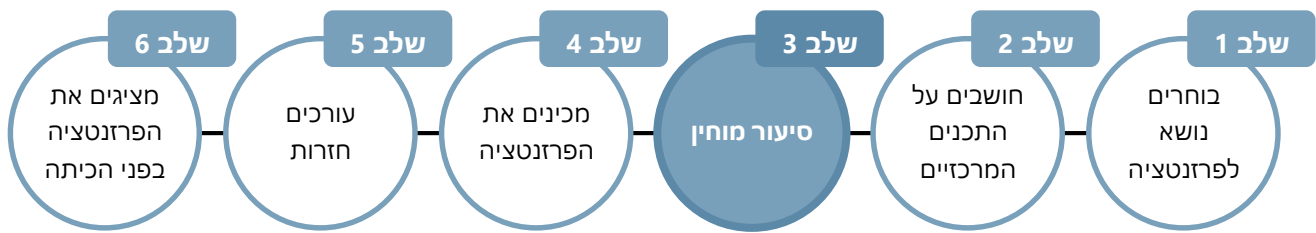

שלב 3: סיעור מוחין

מטרת השלב

מטרת שלב זה היא לאפשר לתלמידים לחלוק את עבודתם, מחשבותיהם והתלבטויותיהם עם עמיתים – קבוצה מחבריהם לכיתה, שמהווה מעין "דגימה" של הקהל שבפניו יציגו את הפרזנטציה.

המהלך בכיתה

סיעור המוחין מתבצע במסגרת השיעור, בקבוצות קטנות או בזוגות לפי בחירתכם (ראו פירוט בהמשך). מומלץ לייחד לשלב זה שיעור כפול. בתחילת השיעור, או בשיעור שלפניו, הסבירו לתלמידים שהם יעזרו בחבריהם לכיתה כדי לגבש את תוכני הפרזנטציה שלהם והציגו להם את ההנחיות ואת השאלות הנלוות. ודאו שהם מבינים את המהלך ואת מטרתו לפני תחילת סיעור המוחין עצמו.

שלב 3: סיעור מוחין

היעזרו בחבריכם לכיתה כדי להמשיך ולפתח את הפרזנטציה שלכם.

הציגו בפני קבוצת תלמידים את הדברים שהכנתם עד עכשיו:

- נושא הפרזנטציה
- הסיבות לבחירת הנושא ולהצגתו בכיתה
- מטרת הפרזנטציה (האם ללמד? למסור מידע? לעורר מודעות ולהניע לפעולה? להמליץ? לחלוק סיפור אישי?)
- התכנים שתציגו בפרזנטציה

התייעצו עם חברי הקבוצה ושאלו אותם מה כדאי להרחיב בהצגה, מה כדאי לצמצם, האם הנושא והתכנים מובנים להם, מה היה מעניין בעיניהם ומה כדאי לעשות כדי שהתכנים יעוררו יותר עניין, ואילו המלצות הם יכולים לתת לכם להמשיך.

כשיגיע תורכם להקשיב לדברים של חבריכם, חשבו איך אתם יכולים לעזור להם להתכונן לפרזנטציה שלהם:

- על אילו תכנים תרצו לשמוע בהרחבה?
- מה עוד יעניין אתכם לדעת על הנושא?
- אילו רעיונות נוספים תוכלו להציע?

לאחר סיעור המוחין כתבו מה למדתם מהתהליך ואיך תתקדמו בעקבותיו בהכנת הפרזנטציה:

אילו דברים למדתי בעקבות החשיבה המשותפת עם חבריי לכיתה?

איך אתקדם בהכנת הפרזנטציה? מה ארצה לשנות, להשמיט או להוסיף?

מחשבות, שאלות או התלבטויות נוספות:

...

משוב המורה (אופציונלי)

כאשר הפעילות מתקיימת בכיתה, אפשר לחלק את הכיתה לקבוצות (ולשנות את הרכבי הקבוצות לאחר דיון של כ-10-15 דקות), או לעבוד בזוגות בשיטת ה"מעגלים": בשיטה זו יוצרים מעגל פנימי ומעגל חיצוני, כך שהתלמידים יושבים זה מול זה בזוגות. לאחר שיחה של כ-10 דקות, התלמידים של המעגל הפנימי זזים ימינה ופוגשים את התלמיד/ה הבא/ה לשיחה נוספת של 10 דקות. התהליך חוזר על עצמו במהלך השיעור 3-4 פעמים.

כאשר הפעילות מתקיימת "מרחוק", אפשר לחלק את הכיתה לזוגות או לקבוצות קטנות (3-4 תלמידים) ב"חדרים" (ב"זום": breakout rooms). מומלץ להקצות זמן לדיון, כך שכל אחד יוכל לייעץ לחבריו ולקבל מהם עצות, ואז לחלק את התלמידים מחדש, כך שכל תלמיד חוזר על התהליך פעמיים או שלוש, בכל פעם עם חברים אחרים.

בשני המקרים רצוי שאתם, המורים, תעברו בין הקבוצות השונות, תקשיבו לתלמידים, תעודדו אותם ותכוונו את מהלך הדיון במידת הצורך.

יתרונות בסיעור המוחין:

1. הדיון עם חברי הקבוצה יכול לאפשר לתלמידים לצבור ביטחון. מתפתח דיאלוג בין שווים, שבמהלכו הם יכולים לוודא שהנושא שבו בחרו מעניין את תלמידי הכיתה. שיח מסוג זה יכול לסייע להפיג חששות.
2. התלמידים זוכים לקבל משוב מחבריהם על רעיונותיהם וכן הצעות להרחבת הנושא או צמצומו. במהלך הדיון הם לומדים מה התלמידים יודעים על הנושא ואילו הרחבות יעניינו אותם. כך הם נחשפים לנקודות מבט שונות על נושא ההצגה.
3. התלמידים זוכים לתרגל הצגה בעל-פה בקבוצה קטנה, ותרגול זה יכול לסייע ולשפר את יכולת הדיבור בקול על הנושא הנבחר. לעיתים תוך כדי הדיון יעלו גם הערות בנוגע לאופן ההצגה (קצב הדיבור, טון הדיבור, שפת הגוף וכו').

הערות

- אפשר לערוך את הפעילות בקבוצות או בזוגות, ויש יתרונות לכל דרך. עבודה בזוגות מזמנת לתלמידים הקשבה מלאה לדברים ששיתפו, פחות לחץ ויותר ביטחון בהצגת דבריהם. העבודה בזוגות בדרך כלל מתנהלת תוך היכרות מעמיקה יותר של בן או בת הזוג ומאפשרת מתן תשומת לב והערות בונות. עבודה בקבוצות, לעומת זאת, מרחיבה את מגוון הדעות והרעיונות שהמציגים מקבלים מחבריהם. המפגש עם קבוצה הוא מעין סימולציה של הצגת דברים בעל-פה בפני קהל. עבודה בקבוצות דורשת מן המציגים הכנה מעמיקה יותר ודיוק רב יותר בהצגת הדברים כי הם אינם מציגים את הדברים לנמען אחד, אלא צריכים להתייחס לנמענים שונים.
- תוכלו לבחור אם לתת לתלמידים להתחלק בעצמם לקבוצות (לפי חברויות) או לחלקם לקבוצות באופן אקראי. יש יתרונות לכל דרך: הצגה לחברים יכולה לתת ביטחון לתלמידים המציגים, כך שהם ירגישו בנוח לחלוק מחשבות והתלבטויות עם חבריהם. גם התלמידים המגיבים ירגישו בנוח לתת ביקורת בונה לחבריהם. לעומת זאת, חלוקה אקראית מאפשרת לתלמידים להכיר חברים חדשים ולהתמודד עם תגובות מאתגרות. ייתכן שהתערבותכם באופן החלוקה לפעילות תעורר התנגדות או חשש; מומלץ לנהוג בגמישות, להתייחס לשונות של התלמידים ולאפשר התנסויות חדשות.
- ייתכן שיהיו תלמידים שירצו לבחור נושא אחר בעקבות התהליך, כלומר לחזור לשלב הראשון. במקרים כאלה, הקשיבו להתלבטויות של התלמידים, וראו אם אכן כדאי לחזור לנקודת ההתחלה ולבחור נושא חדש, או לכוון אותם במסגרת הנושא שבחרו: לערוך שינוי קטן, שינוי של נקודת מבט, או להתמקד בהיבט קצת שונה ממה שתוכנן מלכתחילה.